

*„Czy PROW jest dla kobiet
– kobiety w zrównoważonym rozwoju obszarów wiejskich”*

Zaangażowanie potencjału kobiet wiejskich do rozwoju społeczno-gospodarczego kraju

dr Zofia Krzyżanowska

Radca Generalny
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Warszawa, 3 grudnia 2012 r.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013

Działania Programu są zgodne z ustawodawstwem wspólnotowym dotyczącym zapobiegania wszelkiej dyskryminacji, w tym ze względu na płeć.

Art.8 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zobowiązuje państwa członkowskie do wspierania równości mężczyzn i kobiet oraz zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

Zasada równości kobiet i mężczyzn stosowana jest na wszystkich etapach Programu:

- projektowania;
- wdrażania;
- monitorowania realizacji;
- oceny.

Informacja o realizacji PROW 2007 – 2013

	Limit środków na lata 2007-2013 (mld zł)	Wyplacone kwoty (mld zł)	Liczba beneficjentów
Oś 1 Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego	71,5	39,9	1 070 960
Oś 2 Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich	30,6	19	305 924
Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej	21,8	13,3	910 485
Oś 4 LEADER	14	6,4	16 893
Pomoc techniczna	3,3	0,9	5 919
	1,1	0,4	22

Udział kobiet w realizacji PROW 2007 – 2013

(wybrane działania)

Nazwa działania	Liczba beneficjentów			
	ogółem	w tym kobiety		
		liczba	odsetek	
Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie	48 510	13 304	27,4%	
Ułatwianie startu młodym rolnikom	22 027	3 703	17%	
Renty strukturalne	19 942	3 481	17,5%	
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	16 486	1 939	12%	
Modernizacja gospodarstw rolnych	36 755	5 979	16%	
Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	10 317	2 704	26%	
Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	843 925	251 027	30%	
Program rolnośrodowiskowy (Płatności rolnośrodowiskowe)	89 196	17 908	20,5%	
Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	Schemat I	6 100	1 799	30%
	Schemat II	886	236	27%
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	7 547	1 864	25%	
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	3 235	754	26%	
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	677	234	35%	

Wytyczne dla rozwoju UE i Polski

Strategia EUROPA 2020

(inteligentny
i zrównoważony
rozwój sprzyjający
włączeniu
społecznemu)

Strategia Rozwoju Kraju

- Długookresowa
Strategia Rozwoju
Kraju (do 2030)
- Średniookresowa
Strategia Rozwoju
Kraju (do 2020)

9 strategii rozwoju

- Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki
- Strategia rozwoju kapitału ludzkiego
- Strategia rozwoju transportu
- Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
- Sprawne państwo
- Strategia rozwoju kapitału społecznego
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego – regiony – miasta – obszary wiejskie
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2011-2020/22
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa

Działania strategii **wychodzą naprzeciw nowym wyzwaniom cywilizacyjnym**, w tym m.in. takim jak: starzenie się społeczeństw, zmiany klimatu, wymiana pokoleń, rozwój technologii informacyjnych, mobilność zawodowa i terytorialna oraz wpływ sytuacji demograficznej na świecie na bezpieczeństwo żywnościowe.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020 (1)

Rozwój gospodarczy obszarów wiejskich zależy od zasobów i efektywności wykorzystania: kapitału ludzkiego, społecznego, ziemi i surowców, a także postępu technologicznego oraz inwestycji.

Cel: Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju.

- Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich;
- Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej.

W SZRWRiR przyjęto model zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa.

Strategia powinna znaleźć swoje odzwierciedlenie w regionalnych i lokalnych strategiach rozwoju.

Dokument został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 25 kwietnia 2012 r.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020 (2)

Z uwagi na większą skłonność i akceptowalność przez kobiety innowacyjnych rozwiązań i dokonywania zmian przewiduje się, że z instrumentów nowej perspektywy finansowej będą w większym stopniu korzystać kobiety niż mężczyźni. Część działań w kolejnym okresie programowania UE będzie wprost odnosić się do barier aktywizacji zawodowej kobiet na wsi.

Do działań tych należą m.in.:

- **Uczenie się przez całe życie ułatwiające zmianę zawodu lub doskonalenie zawodowe**
- **Podnoszenie umiejętności związanych z wykorzystywaniem technologii ICT i prowadzeniem działalności gospodarczej**
- **Rozwiązania prawne i systemowe na rynku pracy w zakresie ułatwiania i upowszechniania stosowania elastycznych form pracy**
- **Zwiększenie wykorzystania i promocja elastycznych form zatrudnienia przez pracodawców**
- **Zwiększenie dostępu do usług opieki nad dzieckiem i osobami zależnymi**
- **Wspieranie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości**
- **Budowa i rozwój infrastruktury usług zdrowotnych**
- **Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych.**

Zasady wsparcia unijnego na okres 2014-2020

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności

Bruksela, dnia 6.10.2011 KOM(2011) 615

„...*Artykuł 7*

Promowanie równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji

Państwa członkowskie i Komisja zapewniają promowanie równouprawnienia mężczyzn i kobiet oraz uwzględnianie problematyki płci w procesie przygotowywania i realizacji programów.

Państwa członkowskie i Komisja podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną podczas przygotowania i realizacji programów. ...”

Wyzwania i cele WPR – Komunikat KE

Komunikat Komisji - WPR do 2020 r.

Wyzwania

Gospodarcze

Ochrona środowiska

Spójność terytorialna

Cele strategiczne

Europa 2020

Produkcja żywności

Zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi

Zrównoważony rozwój terytorialny

UPROSZCZENIE

- Poprzez **wkład do dochodów rolniczych** oraz ograniczanie wahań cenowych
- Poprzez **podniesienie konkurencyjności** sektora rolnego i co ważniejsze – zwiększenie jego udziału w wartości dodanej łańcucha żywnościowego
- Poprzez wynagradzanie **obszarów o niekorzystnych warunkach** naturalnych

- Poprzez zagwarantowanie dostarczania **dóbr publicznych**
- Poprzez promowanie „**zielonego wzrostu**” poprzez innowacje
- Poprzez działania na rzecz **łagodzenia zmian klimatycznych**

- Poprzez kontynuację wspierania aktywizacji obszarów wiejskich oraz **zatrudnienia**
- Poprzez stworzenie warunków dla **różnorodności społecznej** i strukturalnej na obszarach wiejskich

Zmiany WPR po 2013r .

- Płatności bezpośrednie
- Rynki rolne
- Rozwój obszarów wiejskich

Harmonogram dalszych prac nad reformą WPR

2012 r.

22 listopad 2012

Rada Europejska – brak kompromisu w sprawie WRF ☹

k. stycznia 2013

głosowanie w COM AGRI PE (?) – mało prawdopodobne, skoro brak kompromisu w sprawie WRF

k. lutego / p. marca 2013

przyjęcie stanowisk PE na sesji plenarnej (?)

2-ga poł. marca 2013

początek negocjacji trójstronnych Rady, PE i KE w sprawie reformy WPR (?) – **może się opóźnić, jeśli nie będzie kompromisu w sprawie WRF**

2013 r.